

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1296/2024
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Алберта Пољака, због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Алберта Пољака, адвоката Младена Станојева, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју К 153/23 од 16.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 476/24 од 03.07.2024. године, у седници већа одржаној 03.10.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Алберта Пољака, адвоката Младена Станојева, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју К 153/23 од 16.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 476/24 од 03.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју К 153/23 од 16.05.2024. године окривљени Алберт Пољак оглашен је кривим због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 186.750,00 динара, на име постављеног браниоца по службеној дужности, као и на име судског паушала износ од 15.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени, ради остваривања имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 476/24 од 03.07.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Алберта Пољака и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљеног Алберта Пољака, адвокат Младен Станојев, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и у целости укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и окривљеном досуди трошкове на име састава захтева за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Алберта Пољака, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Алберта Пољака у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да је осуђујућа пресуда заснована на незаконитим доказима и као незаконите доказе означава одбране саокривљених дате на записницима пред ПС Бечеј и то: АА број 44/15 од 16.03.2015. године, ББ број 51/15 од 08.03.2015. године, ВВ број 83/15 од 30.04.2015. године, ГГ број 27/15 од 26.02.2015. године и ДД број 90/15 од 13.05.2015. године.

Као разлог незаконитости наведених записника, бранилац истиче да су радње саслушања ових саокривљених, обављене супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, јер саокривљени приликом саслушања нису позвани да се изричито изјасне о томе да ли прихватају браниоца по службеној дужности који им је постављен, а из којих разлога се, по ставу одбране, на овим записницима не може заснивати судска одлука, сходно одредби члана 16. ЗКП.

Изложене наводе захтева за заштиту браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Према правном схватању тада Врховног касационог суда заузетом на седници Кривичног одељења од 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају, како је то правилно нашао и другостепени суд, треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику, испуњава стандард

упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права.

Дакле, у сваком конкретном случају, уколико упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца из члана 85. став 3. ЗКП експлицитно није констатовано у записнику о саслушању окривљеног позивањем на наведену законску норму, суд процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњавају стандард прописан одредбом члана 85. став 3. ЗКП, а од које процене суда зависи да ли записник о саслушању окривљеног представља законити или незаконити доказ.

Из списка предмета – записника о саслушању саокривљених у ПУ Бечеј и то АА од 16.03.2015. године, ББ од 18.03.2015. године, ВВ од 30.04.2015. године и ГГ од 13.05.2015. године, произилази да су ови окривљени чије је саслушање јавни тужилац поверио полицији, пре давања исказа поучени о својим правима из члана 68. став 1. ЗКП, да је њиховом саслушању присуствовао бранилац по службеној дужности, назначен на сваком од записника појединачно, са којим је сваки од ових окривљених обавио поверљив разговор који је надзиран само гледањем, а не и слушањем, након чега се сваки од њих изјаснио да жели да изнесе своју одбрану и одговарао на постављена питања, док се окривљени ДД на записнику од 26.02.2015. године, након што је такође поучен о својим правима из члана 68. став 1. ЗКП изјаснио да ће ангажовати браниоца адвоката Валерију Зеди, са којом је обавио поверљив разговор, који је надзиран само гледањем и у њеном присуству изнео своју одбрану пред ПУ Бечеј, у складу са чланом 289. став 3. ЗКП. Након тога, саокривљени и њихови браниоци упозорени су да имају право да прочитају записник или да захтевају да им се прочита записник, и констатовано је да су исти, као и њихови браниоци прочитали записник и да немају примедбе. Ове записнике потписали су како именовани окривљени и њихови браниоци, тако и овлашћено службено лице ПУ Бечеј и записничар. Касније током поступка окривљени су користили своја права и овисно о фази поступка у односу на сваког од њих појединачно, раздвојени су кривични поступци, у којима су они склопили са тужиоцем споразум о признању кривичног дела и донете су правноснажне пресуде, док је поступак у овом предмету против окривљеног Алберта Пољака настављен и суђено му је у одсуству у ком поступку су донете правноснажне пресуде, које се побијају захтевом за заштиту законитости.

Из свега наведеног, по оцени овога суда, произилази да су наведени окривљени пристали да дају своје исказе у ПУ Бечеј, у присуству браниоца, при чему наведена упозорења дата окривљенима од стране органа поступка, у конкретном случају, испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, а из којих разлога, записници и одбране саокривљених дате на записницима који се оспоравају захтевом, представљају законите доказе и по својој садржини и по начину прибављања, о чему се, одговарајући на наводе жалбе браниоца окривљеног изјављене против првостепене пресуде на исти начин изјаснио и Апелациони суд у Новом Саду, на страни 2. и 3., образложења пресуде Кж1 476/24 од 03.07.2024. године.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Алберта Пољака, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У осталом делу захтева, бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП, истицањем да је у поступку пред полицијом, поступљено супротно одредби члана 11. ЗКП, јер окривљенима није дата могућност да се изјасне о свом језику односно на ком језику желе да изнесу своју одбрану.

Међутим, иако из предметних записника произилази да су окривљени, како је то већ раније наведено, поучени о њиховим правима из члана 68. ЗКП и да су изјавили да разумеју српски језик, након што су претходно, сходно одредби члана 11. ЗКП упозорени да имају право да се у току поступка служе својим језиком, док су на постављено питање да ли желе да изнесу одбрану и одговарају на постављена питања изјавили да ће одбрану изнети на српском језик, Врховни суд се у оцену ових навода није упуштао, јер битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) у вези члана 11. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић